

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdaiban Kézdi-Vásárhelyt, hova ugy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek stb. intézendők.

Nyitléri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

„A válság.“

Kézdi-Vásárhely, 1890. április 11.

Alig alakult meg a »Szapáry-kabinet« már is válságot hirdet róla a féltékeny és zajongó ellenzék.

A válság okait a nagyfontosságú királyi táblák decentralizációjában keresik, nyilván hirdetvén, hogy a felmerülő nagy költségek meghasonlást idéztek elő. Wekerle Sándor pénzügyminiszter lemondással fenyegetőzött, ha a minisztertanács e tetemes költséget — tekintve a pénzügyi helyzetet — megszárazza.

A kormánypárti lapok s a kormány magatartása, a kir. táblák helyeinek megállapítása e híreszteléseket alapszabán megdöntötte, mert minden a legszebb rendben folyt le és teljes egyetértéssel hozattak a megállapodások is.

A költségek sem idéztek elő zavart, mert az eredeti előirányzatnál az igazságügyminiszter által előterjesztett tervezet szerint sokkal kevesebb költség kell.

Jól eső örömmel konstatáljuk tehát, hogy a válság hir, csak ellenzéki manőver. Ezzel akarják fenntartani a nép közszellemében a többség iránti agítációt.

Nem csoda, ha az ellenzék bajosan tudja fölfogni s annálkevésbé tud megbarátkozni azzal, hogy a volt hatalmas szabadelpárt erejének teljes fenntartásával ment keresztül a válságon.

A solidaritás talán még nagyobb jelenben a kormány tagjaiban, a pártban, mint volt eddig. Így hasztalan az ellenzék minden erőlködése, célzatos híresztelése, mert a nemzet közvéleménye feltétlenül a szabadelpárt mellé csatlakozik inkább és csak e munkás és szakképzett kormánytól reményli a helyzet javulását.

Ama folytonos lármá és sikertelen állítás, hogy a »kormány ing, tovább fenntartani lehetetlen« önmagát döntötte meg mindannyiszor, mert azok soha a valószínűséghez közel sem jártak, s így hihetőségüket nemcsak jelenre, de a jövőre nézve is elvesztették.

Jól tudjuk mi, tudja a közvélemény, hogy kis híresztelésekkel ama vereséget akarják némileg elhárítani magukról, melyet az által szenvedtek, hogy a Tisza bukásából reájuk semmi előny sem hárult.

A szabadelpárt a kormány eredménydus munkásságára semmi befolyással sem leendő az ellenzék hasonlirányu működése. A közvélemény ismeri az indokokat és így csak sajnálkozni tud az álprófétáskodás felett s hitelt neki nem ad.

Nem félünk a többség bomlásától, nem a miniszterek konfliktusától, hanem továbbra is látjuk a tehetetlen erőlködést, valahányszor az ellenzék ily híreket terjeszt.

X. X.

Tizenegy királyi tábla. A miszter tanács végleg határozott a decentralizált királyi táblák székhelyei ügyében. A végleges megállapodás eredménye az, hogy a székhelyek száma nem tíz, hanem a budapestivel együtt tizenegy lesz, mert a két versenyző város, Debreczen és Nagyvárad, mindegyike kap táblát. Értesülésünk szerint a tizenegy székhely a következő:

Budapest, Pécs, Győr, Kassa, Pozsony, Szeged, Debreczen, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár és Marosvásárhely.

Az igazságügyminiszter a husvét szünet után tartandó első ülésen terjeszti a képviselőház elé a törvényjavaslatot, melynek főbb intézkedéseiről, nevezetesen a székhelyek kijelöléséről, bécsi útja alkalmából a királynak is referált.

SZEMLE.

A német császár Ferencz József királynak irt szíjkezü levelet; Caprivi kancellár pedig gróf Kálnoky külügyminiszternek küldött üdvözlő levelet. Ezek a tények kiegészítik a hármasszövetség harmadik tagjával, Olaszországgal való barátságos érintkezés tényeit és kétségtelennek tűntetik fel a szövetségnek változatlanul az eddigi alakban való megmaradását. Ha az orosz lapok elégtétellel utalnak arra, a mit egyébiránt a berlini Reichsrespondenz is megerősít, hogy a német császár, a császár meghívására, augusztusban Oroszországba megy, a czarszkoje-szelói hadgyakorlatokra, ez meg korántsem jelenti azt, hogy a hármasszövetség helyett, vagy akár csak mellette is, orosz-német szövetség is akar létesülni; mert ugyancsak orosz lapok jelentik, hogy Károlyi Lajos főherceg fiaival, Esterházyi Ferdinánd főherceggel, a nyáron szintén el fognak látogatni Oroszországba. A Novosztij szerint Vilmos császár három hétig fog Oroszországban időzni s látogatása egy lengyelországi vadászattal fog befejeződni.

Caprivinek Crispienhez intézet levele a »Kreuzzeitung« szerint tisztán magánjellegű. Caprivi kijelenti benne, hogy bármily nehéz kötelességeket fog is hivatala reá róni, mégis mindenkor előde eszméit fogja követni, melyek az uralkodói akaratnak és a békeszerető német nemzeti szellemnek kifolyásai. Kéri tehát Crispien, részesítse őt is bizalomteljes támogatásban, hogy a hármasszövetség és gyümölcse a béke, biztosítva maradjon.

A német császár híresztelt szándékait illetőleg egyszerre két czáfolat érkezett. Az egyik az oly örvendetes feltűnést keltett párbaj-rendeletre vonatkozik. A »Kreuzzeitung« egyszerűen koholmánynak mondja azt, hogy Vilmos császár a párbaj ügyében rendeletet bocsátott volna ki. Azt a másik hirt pedig, hogy a császár több új birodalmi minisztert akar kinevezni, a kik a császárnak s a szövetség-tanácsnak felelősek lennének, a »Voss. Ztg.« kételkedéssel fogadja, mert a terv megvalósítása az alkotmány módosítását feltételezné s egyelőre a szövetség-tanács is ellenzi. Kapcsolatban van ezzel egyébiránt a »Hamb. Corr.«-nak az a jó forrásból eredőnek látszó híre, hogy a porosz miniszteri felelősségről szóló törvény, valamint a birodalmi alkotmányban kimondott kancellári felelősség életbe fog léptettni.

A bécsi »Fremdenblatt« a következő kommunikat közli: A »Times« bécsi levelezője arról vélte lapját tudósíthatni, hogy a cs. és kir. kormány Szófiában levő diplomáciai ügynöke által a bolgár kormányt arra bírta, hogy a Mincsevics-ügyben eleget tegyen a szerb kormány kívánalmainak. A bolgár kormány ennek következtében nemcsak haza hívta Mincsevicsot Belgrádból és más ügynököket alkalmazott ott, hanem lemondott arról a kívánalmáról is, hogy most már a szerb kormány is nevezzen ki ügynököt Szófiába. Így tehát Bulgária teljesen alávettette magát Szerbia kormányának, a mi tényleg nem más, mint hogy alávettette magát Oroszországnak. — Beavatott körökben határozottan állítják, hogy a fentebbi tudósítás, a mennyiben a császári és királyi kabinet által történt befollyásra vonatkozik, teljesen téves. A császári és királyi kormány a szóban levő ügyben is, a mint egyáltalán a balkán-államokkal való viszonyában tenni szokta, arra szorítkozott, hogy mindkét helyen, nevezetesen Belgrádban is, mérsékletet és engesztelékenységet tanácsolt, a nélkül, hogy a kérdés meritumába beavatkozott volna.

A császár már felépült az influenzából, teljesen jól érzi magát és újabb tudósítás szerint udvarával együtt 19-én megy Gacsinába. Ismételtlen utalnak arra, hogy ő orosz felségét a diákzavargások mi-lyen dühbe hozták, úgy hogy azt a szándékát nyilvánította, hogy egy évre az összes felsőbb iskolákat becsukhatja. Ha ezzel az a cél volna összekötve, hogy a diákzavargások megszűnjének, nem igen hihető, hogy e radikális intézkedésnek fogantatja lenne, mert a diákoknak nemcsak az elkese- redése lenne nagyobb, hanem ideje is több lenne a zavargásra. Mint mondják, a zavargások dolgában ítélő bizottság 28 diáknak a kikapását mondta ki. Ezek közül 19-et egy-két évre, a többit pedig mindenkorra kizárták az iskolákból.

A Panitzta-ügyben a vizsgáló bizottság befejezte működését. Valamennyi vádlotthoz azon kérdést intézték, vajon vallomásaikhoz még toldani óhajtanak-e, mire azok tagadólag válaszoltak. Az iratok most már a hadügyminiszter elé terjesztetnek, ki azokat az államügyésznek fogja átadni.

Háromszékmegye közigazgatási bizottsága üléséből.

Potsa József főispán ur elnöklete alatt e hó 8-án tartott ülésben a havi jelentések következőkben adtak elő.

Báró Apor Gábor alispán az idei fősorozásnál lévén elfoglalva, Szentiványi Miklós főjegyző jelentése olvastatott, mely szerint a közigazgatás menete márczius hóban rendszer volt.

A megyei tisztikar teljes létszámban jelen volt. Szabadságidőt egy tisztviselő sem élvezett.

Gazda Károly orbai járási írnok nyugdíjba lépésével helyébe Lakatos Gyula a kézdi-járásban alkalmazva volt díjnak, annak helyébe pedig Beke Gyula a megyei árvaszéknél rendszeresítve volt díjnak alkalmaztatott; Kőnczei Ferencz sepsi-járási írnoknak szárazajtai körjegyzővé történt helyettesítésével megürült írnioki helyre Szabó Elek díjnak nevezetett ki főispán ur ő méltósága által.

Iktatóra érkezett 1498 darab, elintéztetett 1366 darab.

Egy éves utlevél kiadatott 369 darab, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 252 drb.

A megyei pénztár megvizsgáltván, rendben találtatott.

Tüzeset volt 3, melyek közül 1 gyújtogatás és 2 ismeretlen okból keletkezettnek jelentetett. Az összes kár értéke 150 frt, melyből 460 frt biztosítva volt.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint, márczius végén az árvák létszáma volt 10,096 személy, ebből felszabult 32, a hó végén gyámság alatt maradt 10,064 személy.

A háromszékmegyei összesített gyámpénztárnak összes bevétele volt 7539 frt 01 kr, ebből kiadatott 5441 frt 41 kr, készpénz jött át április hóra 2097 frt 60 kr.

Iktatóra érkezett a múlt havi maradékkal együtt 1448 ügyszám, ebből elintéztetett 912 ügyszám.

Rehák Ödön m. kir. pénzügyigazgató jelentése szerint iktatóra érkezett a múlt havi maradékkal együtt 4485 drb, ebből elintéztetett 2674 drb.

Az egyenes adókövetési munkálatok előhaladásáról jelent, hogy a földadó-, házosztály- és házberadó lajstromok, ugyszint a IV. oszt. keresetadó, valamint a tőkeamat és járadékadó-lajstromok a községi adókönyvek és az adózók adókönyvükben leendő beírás végett a községeknek kiadtak, az I. és II. oszt. kereseti adólajstromok felülvizsgálva vannak s a III-ik oszt. kereseti adónál vett használat után azonnal kiadatnak előírásra.

Fizetési halasztás egy félnek adatott. Ideiglenes házádo mentesség két félnek adatott

Végül a folyó évi márczius havi befizetési eredményről a kimutatást beterjeszti azon jelentéssel, hogy múlt 1889. évi márczius hóban 86650 frt 04 és fél kr, folyó évi márczius havában 95181 frt 55 és fél kr, tehát a múlt 1889. évi márczius havi befizetési eredménnyel szemben 8531 frt 51 kr-al több folyt be.

Gyárfás Győző kir. mérnök jelenti, hogy a hónap első napjaiban ismételten támadt hófúvások a közlekedést lényegesebben nem akadályozták, miután azoknak eltávolítása azonnal eszközöltetett. A hóolvadás folytán az államut 65—66. szakaszán levő 47. sz. ócska áteresz megrongáltván, a közlekedés ideiglenesen biztosított. Ideiglenes átkelésről kellett gondoskodni a kézdivásárhely-kászoni utvonál 4—5 szakaszán.

A vármegyei utvonálak építkezési munkái közül a kézdivásárhely-torja-büdös-bükszádi utvonál 20 km-nél levő Bálványosvár-patakvidi építési munkáit nyilvános versenytárgyaláson Pezzano Giovanni vállalkozó nyerte el s a vele kötött szerződés alispáni jóváhagyással láttatott el.

A kavicsszállítás csak az államut végszakaszán vette kezdetét, az erre vonatkozó felosztási kimutatások a közmunka felügyelőknél és utmestereknek megfelelő utasítással kiadattak.

Több rendbeli apróbb javítások eszközölése iránt intézkedések tetettek, részben pedig már végre hajtott s további vállalati munkák előkészítettek.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint az általános közegészségi állapot e hóban kielégítő volt.

A megelőző hóban fenforgott viszonyokhoz hasonlítva jelentékeny különbség nem észleltetett. A hevenyfertőző kórok közül a kanyaró Százpatakban, Zágóban és Kézdi-Vásárhelyt járványosan uralkodott. E hó utolsó felében azonban újabb eset nem fordult elő, a járvány megszüntnek tekinthető.

Orvosrendőri hullavizsgálat teljesített 10 esetben.

Az iskolák nagyobb része és azok növendékei megvizsgáltattak; a növendékek egészségi állapota általában kielégítőnek találtatott. Az iskolahelyiségek Bitá, Alcsernáton, Dálnok, Ikafalva, Feltorja, Peselnek, Esztelnek, Bereczk, Martonos, Nyujtód, Sárfalva és Futásfalva községekben a kívánalmaknak legkevésbé sem felelnek meg, a gyermekek egészségére a legkárosabb befolyással lehetnek s e mellett ugy a növendékek mint az iskolahelyiségek tisztaságára a tanítók részéről igen kevés vagy éppen semmi figyelem nem fordítatik.

Az állategészségi állapot teljesen kielégítő volt, említésre méltó kóroset a hasznos házi állatok között egy sem fordult elő.

Besenő községben előfordult azon eset alkalmából, hogy a kutyaharapás következtében egy gyermek 9 hónap multán az ebdüh kitört és a gyermek elhalt: a közig. bizottság a vármegye alispánját felhívta, hogy a fennálló biztonsági intézkedések megtartása tárgyában intézkedjék s előforduló esetekben a legszigorubb felügyelet gyakoroltassék.

Titkári jelentés.

(Felolvasta a „Kézdivásárhelyi Önkéntes Tűzoltó-Egylet” 1890. évi április 8-án tartott rendes közgyűlésében M. Székely János egytl. titkár.)

(Folytatás és vége.)

3. Egyletünk tagjaira, kik a legtöbb esetben a napi munkában kifáradtak, nagyon terhes volt az éjjeli őrség. Régi vágya volt tehát a parancsnokságnak, hogy a tagok e terhes szolgálat alól felmentessenek. S hogy ez sikerült, abban újból kiváló érdeme van főparancsnokunknak, mert a fizetési tüzoltók rendszeresítésének szükségessége iránt ő informálta az illetékes köröket, s szavának súlyával létesülni segítette a négy tagból álló fizetési tüzoltói intézményt s így a legterhebb szolgálat alól fel vannak mentve egyletünk tagjai, mert 1889. márczius 15-től fogva fizetési tüzoltók tartják felváltva az őrségi szolgálatot. Városunk ezen intézkedésével, s a fizetési örök számára utalványozott évi 240 frt összeg utalványozásával újabb fényes jelét adta, hogy mily feltékenyen őrzi a polgárság vagyon- és életérdekét. De az őrségi szolgálat alól való felmentés egyletünk tagjainak is szigorú, erkölcsi kötelességévé teszi, hogy az alap- és szolgálati szabály másnemű követelményeinek hatványozottan eleget tegyenek.

Utóbbi közgyűlésünk óta összeírtattak a fizetési tüzoltók s egyletünk véleményének meghallgatása után kinevezettek a kerületi főnökök.

Tüzeset 7 ízben fordult elő, s egyletünk tagjai mindannyiszor pontossággal s ügybuzgósággal feleltek meg terhes feladataiknak; sőt 1888. aug. 3-án távirati felkérés folytán a Kovásznán dult nagymértékű tűzveszéltnél is Benkő Lajos vezetése alatt egyletünk 16 tagja megjelent, mi által újabb jelét adták ügybuzgóságaiknak.

4. A lefolyt két év eseményei között kiváló fontos helyet foglal el a zenekekar megalakulása s az az elért feltűnő eredmény, mely még a legvérmesebb reményűket is meglepte. A helybeli zene-szek 1887. decz. 7-én beadták hangszereiket, s már decz. 9-én annyi városi polgár jelentkezett, hogy 14 taggal a zenekekar megalakulhatott. Lelekesültégüknek csak akaraterjük és kitartásuk volt nagyobb.

Es erre véghetetlen nagy szükség is volt. Hiszen a zenekekar tagjai oly egyének lettek, kik a zenében sem elméleti, sem gyakorlati jártassággal nem bírtak. De volt kitartásuk s ez 4 hó alatt megszültette azt a szép eredményt, melylyel 1888. évi május 1-én az úgynevezett »Május-kut«-hoz való kirándulás alkalmával a közönséget meglepték. Az első siker szép jövőt jósolt, s a tagok iránti elismerésünk, annál méltóbb, mivel lelkesültégük, nem volt szalmatűz, s így a zenekekar megyletünk büszkeségét képezi. De — valljuk meg őszintén — ama kiváló siker, ama meglepő eredmény Barabás Mór önfeláldozó munkásságának, ember feletti erő-

igénylő kitartásának, fáradságot nem ismerő ügybuzgóságának, s ritka tapintatának köszönhető. Nem is késett egyletünk irányában az elismerés és tisztelt adójának lerovásával, 1889. évi szept. 22-én »Mór«-napján, tisztelőre bankettet rendezett, melyen városunk intelligenciája teljes mértékben részt vett. Ez alkalommal munkásságának halvány elismerésül egyletünk egy szép arany órával lepte meg, mely meglepetés az által is hatványozódott, hogy a helybeli tanítói kar is 10 évi karnagyi fáradságainak elismeréseképen egy értékes arany óralánczozal tisztelt meg.

Midőn a zenekekar megalakult, még csak 14 tag számára voltak hangszerek; de jelentősen egyen 30 volt. A szerencsés véletlen következtében azonban e hiányon is csakhamar segítve lön. Farkas Lajos, csiksomlyói kereskedő, áruba bocsátotta 186 frt értékű, 13 drb. hangszert, melyet egyletünk 1888. márczius 21-én 80 frttal meg is vett. Hogy a zenekekar teljes legyen, még csak egy pár réztányérra és két 6 klárimétrára volt szükség, mely 34 frttal csakhamar meg is vétetett.

A zenekekar összetartása egyebek mellett egy szép kirándulásban nyilvánult. Ugyanis 1889. évi július 20. és 21-én a »Büdös«-barlang és »Szent Anna«-tóhoz ment a zenekekar, s ez utazás alkalmával tanúsított magatartás nemcsak egyletünk, de a nagy közönség elismerésére is méltán számíthat. Elismerést szereztek maguknak; büszkeséget egyletünknek.

A zenekekar fokozatos haladása csakhamar képessé tette az önálló működésre, s így temetések, mulatságok és ünnepélyeken való megjelenésre. Beállott a szükség téhát annak, hogy a zenekekar működésének díja szabályoztassék.

A mai közgyűlés jóváhagyásának reményében tehát a parancsnokság az 1889. évi április 15-iki ülésében a következő szabályzatot alkototta:

1. Egyleti tag és nejeinek temetésén, mind az egylet, mind a zenekekar megjelenik díj nélkül. 2. Egyleti tag apja, anyja vagy gyermekének temetésén külön a zenekekar megjelenik 10 frttért. 3. Zenekekar tag apja és anyja temetésén a zenekekar díjtalan, de a gyermekének temetésén 10 frttért jelenik meg. 4. Nem egyleti tag temetésén a tüzoltó-egylet a zenekekaral együtt 35 frttért, külön a zenekekar 20 frttért vesz részt.

Fenn említett szabályzat megalkotása óta megjelent a zenekekar 6 egész és 3 féldíjas temetésén; részt vett az asztalos ipartársulat ládaja elvívésének ünnepélyén 12 frttért, s így működése után befolyt 167 frt.

Jelen volt díj nélkül 3 egyleti és 3 zenekekar tag temetésén.

Részt vett a királyi ő felsége születésnapján ünnepélyen; ugy szintén két májálison; márczius 15-iki ünnepén kétszer és a timár ipartársulat zászlószentelési ünnepélyén, valamint a Nagy Gábor min. osztálytanácsos és tiszti főparancsnok ur tiszteletére az egylet által 1888. aug. 9-én rendezett banketten. Tagjainak jelenlegi száma 31.

A parancsnokság f. évi márczius 16-iki ülésében tárgyalás alá vette a zenekekar ama kérését, hogy a működésük után befolyt jövedelem bizonyos hányada közöttük felosztassék. Ezen kérdés következtében a parancsnokság f. hó április 5-én tartott ülésében egy díjszabályzatot alkotott, melyet Barabás Mór karnagy ur már ez ülés folyamán elő fog terjeszteni s a közgyűlés jóváhagyása után azonnal életbe fog lépni.

5. Résztint jövedelmének szaporítása, részint saját tagjainak szórakoztatása és élvezetszerzése végett tüzoltó-egyletünk a lefolyt két év alatt két ízben rendezett mulatságot. Ezen kívül a helybeli műkedvelő-egylet a zenekekaroztály alapjának gyarapítására két rendben színi előadással egybekötött tánczvigalmat rendezett, melynek jövedelme 150 frt 34 krt tett. Az egyletünk iránt tanúsított ezen áldozatkészség méltó az elismerésre. Nem is késett a parancsnokság az igen tiszt. műkedvelőknél egyenként is s mint egyesületnek összesen is hálás köszönetet nyilvánítani.

Utolsó közgyűlésünk óta az alapító-tagok száma is egygyel: Benkő Sándor, szeszgyáros ural szapardott; kívánjuk, hogy az Isten sokáig éltesse!

A pénztár állapotáról megteszi jelentését a pénztáros ur; én csak annyit említek meg, hogy az 1889. évi számadás tanúsítása szerint a bevétel volt 550 frt 12 kr, kiadás 345 frt 24 kr s így jelenleg készpénz van 204 frt 88 kr. Megkivánom jegeznii, hogy az összegben nincs beleértve a zenekekar szakosztály alapját képező vagyon, mert erről külön számadás vezetettett, s arról külön jelentés tetetik.

6. Tisztelt Bajtársak! A múlt közgyűlésünk alkalmával az orsz. tüzoltó-szövetség kebelében alkulandó segély-egylet ügye is tárgyalás alapját képezte. Azóta a parancsnokság ez ügyben többször tett lépést, a nélkül, hogy pozitív eredményt érhetett volna el. 1888. április 24-én a szövetségi tagdíjt elküldöttük, s mellékeljük az alapszabály másolatát is, mint a segély-egyletbe való beléphe-

és egyik főkellékét. Később, 1888. nov. 13-án, az orsz. tűzoltó-szövetség központi választmányához bejelentették a tagok számát s a segély-egylet-hez való hozzájárulásunkat. Ekkor értesítettek, hogy a segély-egylet alapszabályai még nem erősítették meg; vártunk tehát újabb értesítésre, mely f. évi márcz. 17-ig sem érkezvén meg, a szövetség központi választmányához a segély-egylet ügyének miben állása felől kérdést intéztünk, s ez utóbbi tudakozódásunkra sem kaptunk semmi választ és így a tagokat érintő eme fontos kérdés még megoldásra vár.

Tiszelt Közgyűlés! Egyletünk két évi működéséről ezekben van szerencsém jelentésemet megtehetni, kérem annak tudomásul vételét.

Levelezés.

Gyergyó-Szentmiklós, 1890. április 10-én.

Az ifjuság jótékonyági estélye.

A gyergyószentmiklósi ifjuság többek indítványára rendezett zártkörű táncvigalmát folyó hó 7-én, husvét másodnapján, a Laurenczy-féle nagy teremben tartotta meg.

A rendezőség élén dr. Fejér Dávid ur állott, ki szokott buzgalommal igyekezett tisztét teljesíteni.

A nem nagyszámu közönség úgy fél 10 órakor gyűlt össze s leszámítva az estélyen előfordult leszámítandókat, a mulatságot jónak nevezhetjük.

A közönség közül nagyrészt csakis olyanok vettek részt az estélyen, kik a jótékony cselekedet szempontjából s nem azért, hogy neveik ragyogjanak és dícsérettel halmoztassanak el, hanem valóban minden egyéb nagyra vagány nélkül titokban gyakorolják jótékonyaságukat, mondom, jótékonyaságukat, mivel ezen estély a valóban pártolásra érdemes szegény tanulókat segélyező egyesület javára lett rendezve, s azért a jelenlévő közönségnek s úgy az estélyt pártolóknak a segélyre szorult szegény tanuló gyermekek nevében mondhatunk hálás köszönetet.

Más különben az estélyen jól mulattak, és jól kellett mulassanak, mivel mindenkit azon gondolat járt át, hogy ezen mai mulatság még az Isten előtt is kedvesnek tetszik, mert hisz ezzel csak is üdvös és magasztos cselekedetet vitt véghez.

A négyeseket 25—26 pár táncolta, s a mulatságnak reggeli fél 4 óra vetett véget.

Az estélyen jelenlévő s az által jótékonyaságot gyakorló női közönség névsorát a következőkben adjuk: Özv. Görög Józsefné, Kedves Tamásné, Szász Ignáczné, Blága Imréné, Ferenczy Györgyné, ifj. Vákár Istvánné, Kálmán Istvánné, özv. Rómer Gyuláné, Vákár Ferenczné, Nagy Endréné, özv. Fejér Jánosné, ifj. Drótos Jánosné urasszonyok; leányok: Lang Caro'a, Szász Etelka, Fejér Véri, Fejér Róza, Rómer Ilka, Klucs Iza, Rómer Vilma, Kritsa Róza, Görög Rebi, Fiala Rebi, Nyerges Anna, Kedves Erzi, Blága Berta, Ferenczy Ilka, Kedves Emma, Vákár Blanka urhölgyek.

Lidérczfény.

Különfélék.

— Bethlen András gróf földmívelésügyi miniszter bucsuja Brassóvármegyétől. Brassóváros és a megyei községek husvét vasárnapján nagyünnepélyességgel fogadták a földmívelésügyi minisztert, a ki 8 évig vezette a vármegyét mint főispán s most bucsuzni ment. Másnap, husvéthétfőjén pedig a tisztikar Pókay tábornok vezetése alatt délelőtt 10 órakor tisztelgett a földmívelésügyi miniszternél, a ki aztán privát látogatásokat tett. Bethlen gróf a brassói szépítő-egyesületnek ötszáz forintot adományozott. A délután tartott banketten, mely a Hotel Nr. 1. gyönyörűen felszerített nagytermében rendeztetett, 20-an vettek részt, köztük a megye és város tisztviselői, a klérus, katonaság és törvényszék, továbbá számos notabilitás. A miniszter pontban két órakor lépett a terembe, hol a lelkesült éljenzés- és hoch kiáltások tülhangozták a városi zenekar Rákóczy indulóját. Az ötödik fogásnál Roll alispán a királyra és családjára mondott pohárköszöntőt. Brennenberg polgármester a kormányra és a miniszterre mondott felköszöntőt. Bethlen András gróf meleg szavakban mondott köszönetet. Hálás ezen megye iránt, mely politikai iskolája volt, itt tanulta meg, hogyan lehet különböző nemzetiségeket és felekezeteket egy szent célra, hazaszeretetre egyesíteni. Mint igazi barát, derült napokat kíván a megyének és összetartást a polgárok közt. Még számos felköszöntőt mondtak. A brassói román „nemzeti komité” teljes ülést tartott, abban a következő határozatot hozta: „Tekintve bevén Bethlen András gróf brassómegyei volt főispán s a kormány tagjának politikai magatartását, a brassói és brassómegyei románok nem érzik magukat hivatva arra,

hogy részt vegyenek azon ünnepségekben, melyeket Brassóba való érkezése alkalmából számára rendezni fognak.” Bethlen András gróf közgazdasági miniszter 7-én este 7 órakor utazott el.

— Veszett elbmarás. A múlt évben július 9-én Dálnokon, Radányi József, 5 éves és 4 hónapos kis fiát, kit Guál János nevelt, az udvaron a dálnoki ref. mester, Kerestély Dávid, kutyája megmarta. A rögtön alkalmazott orvosi segély után úgy látszott, hogy nem lesz az elbmarásnak komolyabb következménye. Egy tehén, melyet ugyanazon kutya szintén megmarta, a marást követő 76-ik napon elpusztult. E hó 4-én a gyermek is beteg lett s szülői másnap bevitték Borosnyóra a járási orvoshoz, a ki a szegény gyermekén vizsnyont konstatált. Következő napon a szülők más orvos tanácsát is ki akaráván kérni, a beteg gyermekkel elindultak, de utközben a gyermekén kiútvén a vizsnyont, roppant kínok közt meghalt. Boncsolás után, melyen a vizsnyont határozottan konstatálták, a szerencsétlen gyermeket f. hó 9-én délután nagyrésztvél mellett temették el Dálnokon.

— Szenzációs gyilkosság tartja izgatottságban Gidófalva lakosságát. Lemhényi Tamás odaváló lakos régóta ellenséges viszonyban állott a feleségével. Űtötte, kinozta az asszonyt. Április 9-én szeszől mórórósan tért haza Lemhényi s a szokott módon bánt otthon a házastársával. Mostoha fia, László Mihály, egy 23 éves legény megsokalta a dolgot s anyjával egyetértve, este megfojtották Lemhényi Tamást és bedobták az istállóba a lovak közé, valószínűleg azon szándékkal, hogy az ember halálért a lovakat lehessen okozni. A dolog gyanussá vált s a megindított vizsgálat folytán az anyát és fiát a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíró-ságához kísérték be a csendörök, melynek börtönében várják be a vizsgálat további menetét. László Mihály természetes fia, Lemhényi Tamásné szül. László Borbálának, igénytelen testalkatu s arcán a lélekbuvárak s skrophuloszikus jelekből azonnal felismerték az ugynevezett »homo deliquent«, az egészségtelen vér miatt elégedetlen és bűnre hajlandó egyént. Másfelől azonban a gyermeki ragaszkodás az anyához, magyarázza némileg a szörnyű tett elkövetése indító lelkiállapotot.

— Bécsben a helynelküli munkások e hó 8-án váratlanul összegyűlekeztek Neu-Lerchenfeld külvárosban és az őket szétoszlásra felszólító rendőrséget megtámadták s kövekkel hajigálták. A rendörök kivont karddal kergették szét a tömeget. Esti hat órakor a zavargás újra kitört és veszedelmesebb jellegűt öltött. A rendörök képtelennek bizonyultak a rend helyreállítására és visszavonultak a rendőrségi épületbe. A tömeg a rendöröket követte és valóságos ostromot intézett a rendőrségi épület ellen. Az ablakokat bezúzták és a kaput fészegették. A rendőrség ekkor kivonult az épületből. A zavargók, »Veszzenek a zsidók!« kiáltással a szomszéd utcába menekültek és hozzáfogtak a fosztogatáshoz. Számos boltot, zsidókat, keresztényeket egyaránt, izzé-porrá zúztak és egy pálinkaboltban a hordóból kifolyó pálinkát meggyújtották. Az egész épület lángba borult. Az Eisenstrasseban a tömeg bevonult a sörcsarnokba, teljesen szétrombolta a sörös hordókat és az utcára hengergette azokat, számos kifosztott kereskedő van tönkre téve. Végre kivonult kilencz órakor a katonaság. A tömeg nem engedelmessé vált a szétoszlató felszólításnak, mire lovasság, gyalogság a tömeg közé rontott és azt szétkergette. Mindkét részről számos sebesült van. Éjfélkor a rend helyreállt és az utcákat a katonaság megszállta Harminezhet elfogatás történt.

— „Mettolon“ a neve annak az új gyorstüzelő mitrailleur-ágyúnak, melyet a bécsi fegyvergyárban ma próbáltak ki Vilmos főherczeg jelenlétében. A kísérleteknél jelen volt Spauner tábornagyság is, a fegyvergyár igazgatója. A „mettolon“ egy kisebb fajta ágyú, melyet három ember könnyen vihet. Ugyanennyi kell alkalmazásához is. Hatszáz lövést lehet tenni egy perc alatt. Töltényei kalibere olyan, mint a Maunicher töltényeké. A főherczeg a kísérletek sikerével teljesen meg volt elégedve.

— Tűz a templomban. A csongrádi r. katolikus templomban tűz volt husvét vasárnapján a nagymise alatt. Krisztus koporsójának csipketakarója

véletlenül egy gyertyától meggyulladt, mire a templomban levő, közel ötezer főnyi nép megrémült és fejét vesztve rohant a kijárási felé. Az óriási tolongásban az emberek egymást legázolták és több asszony és leány komolyabb sérüléseket szenvedett. A tüzet ugyan hamar eloltották, de a megriadt népet a pap alig bírta lecsendesíteni, hogy a misét folytathassa.

— A fejtelten holttest. Nemrég Miskolcz mellett, a hámosi hegyek egyik barlangjában, egy erdőkerülő borzalmas felfedezést tett, egy fej nélküli, már teljes feloszlásban levő holttestet talált. Az orvos véleménye szerint a holttest már három-négy esztendeje lehetett a barlangban. Ez az állítás valóban is bizonyult, mert mint Miskolczról írják, tudják már, ki a holttest. Még 1886-ban eltűnt egy Takács Gábor nevű hajdunánási lakos. Takács 1886. május 6-án mint honvédujonez került Miskolczra, hol a honvédpáncsnokságnál május 10-én jelentkezett is. Ezóta azonban Takácsot nem látták. Most rokonai a meglehetősen épen maradt ruhadarabokról ráismertek a fejtelten holttestben Takácsra. Lekky István szolgabíró most azon dolgozik, hogy kiderítse, mi okozta Takács halálát s mi módon jutott a holttest a barlangba.

— Rémes küldemény. A »Petit Marseilleis«-nek Mazaganból megrendítő hírt írnak: Körülbelül egy hónappal ezelőtt több tagból álló karaván utazott el Marokkából Mazaganba. Elutazásakor egy idegen kereste föl a karavánt, s arra kérte, hogy jó pénzért vigyen el magával nyolcz ládát Mazaganba. A vitelbér felét előre kifizette, s azt mondta, hogy a másik felét a címzettől fogja megkapni. A karaván szerencsésen megérkezett rendeltetési helyére, hol azonban hiába kereste a súlyos ládák címzettjét. A ládákat ekkor átadták a község előjáróságának, ki felbontotta, s nagy rémületökre tizenhat fejtelten holttestet találtak bennük és pedig tizennégy fiatal leányt, egy néger fiút és egy felnőtt férfit. Nyomozást indítottak a szállítmány küldőjének felfedezése iránt. A karaván tagjai pontosan leírták a küldő személyiséget, a marokkói hatóságnak azonban mind eddig nem sikerült nyomára jutni.

— Nyilvános köszönet. A kézdívasárhely-kantai minorita convent templomát alaposan javíttatni és fedetni szándékozik. A szerzetház kész a maga tehetsége szerint minden áldozatra, de minthogy a javítási költségek oly nagy összegre rúgnak, hogy azokat a társház maga erejéből nem fedezheti, kénytelen voltam úgy a minorita rendházakhoz, mint felsőbb engedély alapján a nagyérdemű közönséghez folyamodni könyör- és szeretet adományért. A gyűjtés f. hó 9-én vette kezdetét. Leghálásabb köszönetem mellett van szerencsém eddig következő nagylelkű adományokról nyilvános számadást adni: Aradi minorita társház 116 frt, miskolci társház 20 frt 50 kr, pancsovai társház 15 frt, csütörtökhelyi társház 5 frt, löcsei társház 5 frt, besztercei társház 4 frt, Csomortányi Gaudencz 10 frt, Wittmann Agoston, Simon Adolf, Hermann Irén, Hassák Vidor, Kiss Gyula 5—5 frt, Andrassy Gergely 2 frt. F. hó 9. és 10-én Molnár Ferencz ur és Kiss Gyula lelkész ur gyűjtő-ívén következő adományok folytak be: Benedek István öruagy 5 frt, Nagy Györgyné 1 frt, Elekes Béláné 4 frt, Ambrus Albert 1 frt, Pánczél József 1 frt, Benkő Sándor szeszgy. 1 frt, Cseh Gizella 59 kr, Mihucz György 1 frt, Csizsár József 50 kr, Baló László 1 frt, Szabó Géza 1 frt, Pethő József 50 kr, Turóczy László 1 frt, Dénes Lajos 1 frt, dr. Sinkovics Ignáczné 2 frt, dr. Balogh Vendel 20 ar, Solim Miklós 1 frt, Ponory Sándor 2 frt, Vajna Gáspár 70 kr, Máthé Albert 1 frt, Kelemen Imre 50 kr, Kiss Lajos 20 kr, Dobay Lajos 1 frt, Mátay Sándor 50 kr, Orbay Mátay 1 frt, Fejér Károly 2 frt, V. V. 40 kr, Csiky József 50 kr, Sükö Károly 20 kr, dr. Szentpétery Bálint 1 frt, Vencz István 40 kr, Gasperek József 40 kr, Benedek Béláné 50 kr, Réthi Józsefné 50 kr, Kovács Ferencz gyógyszerész 1 frt, Pataky József 15 kr, Csizsár Sándor 50 kr, özv. Mágory Józsefné 20 kr, dr. Bánffy Zsigmond 5 frt, dr. Szacsavay Gyula 2 frt, Szacsavay Sándor 1 frt, Nagy Ferencz 50 kr, Pásztohy Tibor 40 kr, Zayzon Lázár 1 frt, Mázinger József 40 kr, Szűcs János mészáros 50 kr, Dézsi Dánielné 30 kr, Séra Imre 50 kr, Rác András 25 kr, özv. Bartók Sándorné 50 kr, Kovács Istvánné 50 kr, Tilis János 20 kr, Torday János 50 kr, Wiessendorfné 20 kr, Kupán Balázs 40 kr, Tóth József szeszgy. 50 kr, Jancsó Gergely szűcs 50 kr, Jancsó Dávid 10 kr, Szabó Samu 50 kr, Popovics András 50 kr, Jusa Jánosné 50 kr. Kölönthe Mózesné 50 kr, Mihály Adámné 50 kr, Szancsal Antal 40 kr. (Folyt. köv.)

— Tavaszi divat 1890. évre. A Zürichi selyemgyár és raktár tulajdonosa Henneberg G. elkép ir nekünk: Becses kérdésükre, hogy milyen az idén a divat? Készséggel szolgálok a felelettel: Mindenféle! — a mi az utóbbi 15 év alatt divott; nincs többé francia császárné, ki is a divat terén irányadó volna, és minden hölgynek meg van engedve, saját tetszése szerint öltözködni; mivel raktáromban a selyemszövetek, színek, dessinek stb. oly gazdag választékban vannak készletben, hogy gyakran terhére válhatnak azok közül választani. — Legkedveltebbek: a skót selyemszövetek, melyek minden lehető színben rendelkezésre állanak ugy karcsubb mint erősebb testalkutaknak; nyomott selyem-foulardok kis kör alakokkal és pontokkal, minden nagyságban. A párisi divat lapok akkép nyilatkoznak, hogy minden szövetben, mely az idén igénybe vétetik a fehér fog kitűnni. — Továbbá: szatin és surahsok egy színben, vonalos és kockázott ismét előnyben vannak; a legújabb színek: mauve a legvilágosabbtól a legsötétebbig; serpent, electric, edison, niagara, beigeok minden árnyékolatban, monaco, dohány, eperpiros, eiffel, később a sárga fog kitűnni minden színből. A divat Istennője azt gondolja: A ki sokat hoz mindenkinek hoz valamit. — A damastok még mindig első helyen vannak és talán a következő őszre is meg fogják helyüket tartani. Bársonyok egész öltönyhöz feketék és színesek nagy választékban vannak. Fekete selyem-szövetek ép oly választékban vannak a színesek; azok között is előnyben részesülnek: damast, satin és monopolselyem. Bizonyos örömmel és elégtétellel mondhatom, hogy a t. hölgyek valahára a fekete szöveteknél a jobb minőségűeket választják. Tapasztalván, hogy a szédelgők által szinteg oly olcsónak hirdetett, vastagszálu selyem-szöveteket eléggé drágán megfizették; ezen szövetek, melyeknek $\frac{2}{3}$ rész festett kelme és $\frac{1}{3}$ része selyem szál, bizony még a munkadíjat sem érdemlik meg — de ócsók!

RÖVID HIREK.

Nemzetközi kutyakiállítás lesz Bécsben az általános gazdasági és erdészeti kiállítás alatt. — Hamis pénzverés gyanúja miatt Ráczkevény három polgárt letartóztattak. — Öngyilkos fiatal leány. Lokesánszky Floriánnak, az árvai uradalom számtartójának egyetlen leánya a napokban agyonlőtte magát. — A francia hadsereg aktiv szolgálatban álló része a hadügyi költségvetés szerint 26.934 tiszt, 520548 közkatona és 142,870 ló. — Kilyukadt hajó. Bécsből írják, hogy az Anna nevű helyihajó, mely a budapesti személyszállító hajónak utasait tegnap délután a bécsi Dunacsatornába akarta vinni, lé-

ket kapott, utasait az Eszék nevű hajó vette át és a kikötő helyen szerencsésen partra is tette őket. — Sikkasztás. A dunaföldvári sóhivatalban sikkasztás nyomára jöttek. A fölmérés alkalmával kiderült, hogy a raktárból 500 métermázsza só 5200 frt értékben hiányzik. Móróc Károly pénztárost állásától fölfüggesztették. — Rablógyilkosság. A városréten husvéthétön Hraby Jakab 62 éves drótos tótót átszurt nyakkal meghalva s pénzétől kifosztva találták meg. — Öngyilkos báró. Marschal Wolf báró Komárommegyében, a Jegespusztán, bátyjának bérletén, ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Csinos kisebb lakás a városudvarán, hol a távirda-állomás volt, ápril 24-től kezdve kiadó. Értekezhetni TÖRÖK BÁLINT tulajdonossal.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik felelne meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegparát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Kocsi eladás.

Egy új felfödelű, egy üveges és egy javított echos, ruganyos kocsi, jótállás mellett eladó. Értekezhetni Kézdivásárhelytt Balogh Mózés kovács-mesternél.

Ruha-szövetek.

14—20

Peruvien és dosking a magas clerus részére, előírás szerinti szövetek és kir. hivatalnokok részére egyenruhákra, ugy szintén veteránok, tűzoltók, tornászok, urasági inasok részére. Posztók teke- és játékasztalokhoz, lodenek (vizáthatlanok) vadászöltönyökre, viaszas szövetek. Utazó-plaidek 4—12 frtig. Mindez olcsóbb, mint bárhol s a legjobb, tartós minőség.

Joh. Stikarofsky Brünben.

Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarországban Minták bérmentve küldetnek. A szabó-mester urak részére a legdusabb minta-könyvek állnak rendelkezésre. Utánvételes küldemények 10 frton felül porto-mentesek. Ily világforgalmu üzleteknél önként érthetőleg sok a maradék, s miután ezekből lehetetlen mintákat küldeni, nem tetszés esetén az ily maradékokat visszaveszem, azokat becséreltem, vagy a pénzt visszaadom. Maradékok megrendelésénél szükséges a szint, hosszúságot és az árt megjelölni.

Levelezések magyarul, németül, csehül, lengyelül, olaszul és francziául eszközöltetnek.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1889. november hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1889. november hó 1-től.

Á l l o m á s o k			Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat	Á l l o m á s o k			Vegyes vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	(11.49)			
Brassó (vendéglő)	(ind.)		4.54	7.07	2.15		11.24				
Botfalva	"	"	5.20	7.28			11.39	11.59			
Földvár	"	"	5.37	7.44		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.13	1.17		
Mogyorós	"	"	5.57	7.58			1.51	1.47			
Apáczsa	"	"	6.15	8.09		Nagy-Enyed	(ind.)	2.18	2.11		
Köpecz	"	"	6.35	8.24		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.04	2.46		
Ágostonfalva	"	"	6.43	8.29			3.14	2.56			
Alsó-Rákos	"	"	7.02	8.44		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.51	3.27		
Homoród	"	"	7.31	9.07			4.01	3.30			
Kacza	"	"	7.51	9.19		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.08		
Erked	"	"	8.14	9.38			6.45			5.32	
Bene	"	"	8.38	9.52		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.04			8.42
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	"	9.09	10.16			11.19				8.47
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)		9.33	10.29		Budapest	(érk. ind.)	6.30			1.55
Medgyes	(ind.)		9.43	10.36							
			11.04	11.38							

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 2 óra 34 perczkor

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 6.00
Székely-Keresztur	7.28	Bögöz	6.33
Nagy-Galambfalva	8.18	Nagy-Galambfalva	7.09
Bögöz	8.40	Székely-Keresztur	7.46
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.12	Héjasfalva	érkezik este 8.18

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.